

Handlingsplan – utredning av nya klimatmål för serviceresor

Ett utredningsmål har antagits av Skånetrafiken. För att kunna sätta ett eller flera nya klimatmål för serviceresor ska Skånetrafiken, fram till senast den 31 december 2023, ha utrett vilka faktorer som påverkar serviceresors klimatavtryck och potentialen för att minska klimatavtrycket.

Bakgrund

Skånetrafikens nuvarande klimatmål för serviceresor, ”CO₂-utsläppen (g/pkm¹) från driften av serviceresor ska ha minskat med minst 30 procent senast den 31 december 2025 jämfört med 2019 års nivåer”, uppnåddes redan 2022, tack vare en årlig klimatkompensering. Skånetrafiken har därför antagit ett utredningsmål för att höja ambitionen och sänka klimatavtrycket från serviceresors verksamhet, och därmed även bidra till ett av Region Skånes tre fokusområden i Miljöprogrammet för 2030 om låg klimatpåverkan.

För att kunna sätta ett eller flera nya klimatmål för serviceresor ska Skånetrafiken, fram till senast den 31 december 2023, ha utrett vilka faktorer som påverkar serviceresors klimatavtryck och potentialen för att minska klimatavtrycket.

Nuläge och föreslagen väg framåt

Det har genomförts workshops för att kunna kartlägga vid vilka områden som Skånetrafikens serviceresor har möjlighet att minska sina klimatavtryck. Följande tre (3) områden identifierades:

1. Anslutningsresor till allmänna kollektivtrafiken
2. Tomma km
3. Bommade resor

För att kunna sätta nya klimatmål behövs en utredning som undersöker de tre identifierade områdena:

¹ g/pkm betyder gram per personkilometer. Personkilometer är kilometer som kunden transporteras i kollektivtrafiken.

1. Anslutningsresor till allmänna kollektivtrafiken

Skånetrafiken ser tydliga klimatvinster med att minska andelen sjukresor som istället hade kunnat genomföras i den allmänna kollektivtrafiken. Skånetrafiken vill därför utreda möjligheten att öka andelen sjukresenärer som reser med den allmänna kollektivtrafiken samt vilken påverkan det skulle ha på Skånetrafikens totala koldioxidutsläpp. Ett sätt som diskuterades och som skulle behöva utredas är om det går att öka incitamenten till att välja den allmänna kollektivtrafiken i dessa fall genom fria resor, det vill säga resorna är gratis för sjukresenären.

2. Tomma kilometer

Skånetrafiken ser tydliga klimatvinster med att minska andelen så kallade tomma kilometer, det vill säga de kilometer som körs utan resenärer. Det finns tillgänglig statistik på detta. Andelen tomma kilometer har ökat 2020 och 2021. Faktorer som ligger till grund för denna ökning går att härleda till framför allt ensamåkning och att färre resor genomfördes under pandemin. I september 2022 stod ensamåkningen för nästan 9 procent av alla resor. Onödiga ensamresor strider mot Region Skånes miljöpolicy och miljöprogram. Skånetrafiken skulle därför vilja utreda möjligheten att minska andelen tomma kilometer och därmed även sänka Skånetrafikens totala koldioxidutsläpp.

3. Bommade resor

Så kallade bommade resor, det vill säga resor där resenären av olika anledningar, inte dyker upp till sin bokade taxiresa, är också en av de större förklaringsfaktorer till de relativt höga andelarna tomma kilometer. Skånetrafiken ser tydliga klimatvinster med att minska andelen bommade resor och tillgänglig statistik på området finns. Så mycket som 25 procent av de resenärer som blir upphämtade vid ett sjukhus, är inte klara vid den avtalade tiden. Av statistiken framgår även att en hel del resenärer sätter i system att boka flertalet resor för att sedan välja den tid som i slutändan passar de bäst, utan att avboka övriga resor. Skånetrafiken vill därför utreda potentialen att ta ut en avgift vid bomning av resa och därmed möjligheten att minska Skånetrafikens totala koldioxidutsläpp.

Tidplan

Utredningen av de identifierade områdena kommer att inledas så snart Skånetrafiken får utredningsmålet formellt godkänt och resultatet presenteras under december 2023.

Ansvariga

En arbetsgrupp har skapats med representanter från samtliga berörda enheter: hållbarhetsavdelningen, AO buss, Pandora och IT. På så vis säkerställs att det finns kompetens att identifiera ett eller flera klimatmål där hela serviceresors verksamhet vägs in.